

kérdőjele

VI. évfolyam 1998. július A Debreceni Orvostudományi Egyetem lapja

Egyetemi Tanács

Tanszékvezetők meghosszabbítása

In memoriam Bot György

Orvosképzés a
Dundee-i
Egyetemen

MELLÉKLET:

Ballagás

Medicus Kupa

Élet
a kollégiumban

Pályázat

EGYETEMI TANÁCSÜLÉS anyagából

A Debreceni Orvostudományi Tanácsa 1998. április 29-én megtartotta 1997/1998. tanévi VI. rendes ülését
Dr. Muszbek László akadémikus, egyetemi tanár, rektor elnökletével.

A rektor beszámolója:

"University Hospital"

Az utóbbi időben olyan elképzelések érkeztek a Művelődési- és Közoktatási Minisztérium, ill. a Pénzügyminisztérium irányából az egyetemek felé, melyek a klinikáknak az orvostudományi egyetemek keretéből történő leválasztását tűzték ki célul. Természetesen az orvostudományi egyetemek Rektori Kollégiuma mindent megtett annak érdekében, hogy ezek az elképzelések ne kerülhessenek megvalósításra, hiszen ez az egyetemek betegellátását egyfajta oktató kórházi szintre degradálná. Az egyetemi klinikák is tulajdonképpen egyfajta oktatókórháznak felelnének meg, amelyekkel az egyetem szerződést kötne az oktatásra. Így az orvosegyetemeknek csak egy része kerülne bele az integrációba. Erre a nemzetközi gyakorlatban van példa, de kizárólag olyan esetekben, amikor igen komoly kutatói kapacitással rendelkező un. kutatókórházak állnak rendelkezésre. Ilyen pl. a Harvard Egyetemnek a rendszere, amelyik 4-5 kutató kórházzal, mint oktató kórházzal áll kapcsolatban. Természetesen ez Magyarországon kivitelezhetetlen, s az orvos- és egészségtudományi egyetemek is ehhez kívánják tartani magukat. Megnyugtató, hogy az orvos- és egészségtudományi egyetemek rektorainak eléggé harcias és egységes levelére Magyar Bálint miniszter válaszolt, miszerint a terv pillanatnyilag elhalasztódott. Az egyetemek megpróbálják kihasználni a helyzetet arra, hogy megoldjanak egy problémát: költségvetési szinten az OEP tevékenység, a betegellátó tevékenység és a felsőoktatási tevékenység tényleges szétválasztása, amely két törvényben is kötelező, de egy harmadik törvénynek, a költségvetési törvénynek ellentmond. (Az Országos Egészségbiztosításról és a Felsőoktatásról szóló törvény egyértelműen kötelezővé teszi a szétválasztást, a költségvetési törvény a szétválasztást nem támogatja.)

Az orvos- és egészségtudományi egyetemek szeretnék megoldani azt is, hogy a betegellátás szempontjából végre legyen fenntartva az orvos- és egészségtudományi egyetemeknek. Bármilyen furcsának tűnik is, jelenleg a betegellátásért a mindenkori Magyar Művelődési és Közoktatási Minisztérium vezetője felelős az orvostudományi egyetemeken.

Debreceni Egyetemi Szövetségről:

Rektor a következő bejelentése szintén Magyar Bálint miniszter úrhoz kapcsolódik. Miniszter Úr március 27-én átadta a Debreceni Egyetemi Szövetség központi adminisztrációs épületét a Kassai úti campuson, s ez egybeesett azzal, hogy a Magyar Közlönyben megjelent a Debreceni Egyetemi Szövetség megalakításának Kormány általi deklarálása. Nem volt könnyű dolog a megalakításnak a kivitelezése. Két dolgot kifogásoltak, amit a törvény nem oldott meg. Az egyik, amit már korábban említett, az a betegellátás fenntartójának a definiálása, és különválasztása. A másik kérdés, - ami kritikussá vált - hogy a Debreceni Egyetemi Szövetségben két egyházi fenntartású intézmény: a Debreceni Református Hittudományi Egyetem, ill. a Kölcsey Ferenc

Református Tanítóképző Főiskola is tagként szerepel. Ezt a lehetőséget a jelenlegi felsőoktatási törvény elvileg kizárja. A DESZ-nek viszont az volt a véleménye, hogy a Szövetség szempontjából ez még nem lehet kizáró ok. Ha így lesz, a két év múlva bekövetkező nagyobb léptékű integráció szempontjából már biztosan kizáró ok, addig pedig oldja meg a törvénykezés, hogy hogyan lehet ezt a problémát feloldani. Ha rossz törvényt hoztak, akkor korrigálják azt. Debrecenben nagyon nehéz elképzelni a Református Kollégium és intézményei nélkül egyfajta felsőoktatási integrációt. Valamennyi felsőoktatási intézmény egyértelműen ezekkel az intézetekkel való közös együttműködés mellett tette le a voksát.

Pályázat

Hosszú hónapok és sok munka után elkészült a konzorcium által menedzselte modernizációs programra benyújtott pályázat. Április 2-án megtörtént Budapesten a pályázatnak a bontása. A pályázat megírásának három különböző fázisa volt. Az első, amikor a nyersanyag, az alapanyag gyűjtése folyt. Ebben a fázisban megkezdődött 9-10 szolgáltatás fejlesztési projekt stratégiai tervének kidolgozása. A második fázisban egy oktatás fejlesztési projekt, egy népegészségügyi projekt, egy betegellátás javítását szolgáló projekt, ill. egy diagnosztikai ellátást fejlesztő projekt került kidolgozásra. Ebben a négy szolgáltatási fejlesztési projekt kidolgozásában Udvardy Miklós rektorhelyettes, Ádány Róza professzornő, Szegedi János a nyíregyházi Jósa András Kórház-Rendelőintézet igazgatóhelyettese, ill. Csiba László egyetemi tanár a diagnosztikai projekt esetében vettek részt, ill. vezették a projektek kidolgozását. Ezt követően egy újabb szakértői értékelés történt. A végső formába öntés egy újabb team által történt. A visszajelzések alapján kiderült, hogy voltak problémák, nézeteltérések, amelyek menedzselési problémákból adódtak, s adott esetben kellemetlenségeket is eredményeztek.

Rektor Úr megítélése szerint a pályázat olyan színvonalú, amelyik eséllyel pályázik a világbanki támogatás elnyerésére. A bírálók részéről az első visszajelzés megtörtént, formai hibát nem találtak. A pályázat elbírálásának a folyamata elkezdődött. Sajnos menetközben derült ki, hogy az 5, 8 milliárd forint értékben meghirdetett pályázat nem elsősorban beruházásokat tűz ki célul, hanem programok megvalósítását, oktatást, stb. A pályázat beruházási komponensei viszonylag alacsonyak. Remélhetőleg azért ez is komoly hasznot jelent majd a régióknak mindenképpen, de a Debreceni Orvostudományi Egyetem is részesül az előnyökből.

A régió és az Egyetem a konzorcium elnökének annak idején öt választották, neki kellett végső soron menedzselni a pályázatok elkészítését. A pályázat elkészült, ezért úgy gondolja, hogy a továbbvitel egyrészt nem az ő feladata, másrészt érdekellentétbe kerülne egy világbanki szakértői felkéréssel, amit úgy érez, hogy az Egyetem érdekében tud majd kamatoztatni. A konzorcium elnöki tisztségéről így lemondott. Az új elnök - a konzorcium egyhangú választása alapján - Dr. Udvardy Miklós rektorhelyettes, aki tovább fogja vinni ezt a munkát.

Országos Egészségügyi pénztár - DOTE

Rektor tájékoztatást adott arról is, hogy április 6-án Cser Ágnes tett látogatást a DOTE-n. Ez is egyik jele annak, hogy az OEP jobban érdeklődik az egyetemi szféra iránt, mint ezt korábban tette. Megtárgyalták és felvetették azokat a problémákat, amelyekhez együttműködés szükséges a két intézmény között. Az egyik probléma a progresszív ellátás extra költsége. A mostaninál komolyabb progresszív szorzót szeretne elérni az Egyetem. Úgy néz ki, hogy ebben az OEP-től támogatást kap a DOTE.

Egészségügyi főiskolai kar

A következő bejelentése az egészségügyi főiskolai karra vonatkozik. A módosított 96-os felsőoktatási törvény lehetővé teszi az un. akkreditált felsőfokú szakképzésnek a beindítását felsőoktatási intézmények számára. Ezek a képzések a főiskolai képzésnél rövidebb idejű, 2-3 éves képzések, s ennek a beindítása az Egyetemnek, ill. az Egyetem Főiskolai Karának mindenképpen érdeke, hiszen a "tömeg oktatás" ezen a szinten valósulhat meg igazán és egyes képzési szakok ezen a szinten tehetők rentábilissá. A DOTE első ilyen akkreditált kérelmét a laboratóriumi analitikushoz kapcsolódó orvosi diagnosztikai laboratóriumi technológus képzésre vonatkozó programot akkreditálta a Magyar Akkreditációs Bizottság.

Gyorsbűfé a villamosmegállóban

Egy régóta hosszú és nem túl eredményes - de mindenki által ismert - harcot folytat az Egyetem vezetése - gyakorlatilag a gazdasági főigazgató ennek az élharcosa - a DOTE előtti villamosmegállóban épített gyorsbűfé lebontása érdekében. Ezzel kapcsolatban egy kedvező hírről számolhat be. A Hajdú-Bihar Megyei Közigazgatási Hivatal Hatósági Főosztálya - fellebbezés kapcsán - újabb határozatot hozott a lebontásra. Egyetlen szépséghibája van a határozatnak, hogy egy esetleges bírósági kereset a határozat végrehajtására halasztó hatállyal bír. Ez azt jelenti, hogy ha a gyorsbűfé fenntartói újabb bírósági keresettel élnek, azzal a határozat végrehajtását, az épület lebontását elodázhathatják.

A felsőoktatás világbanki támogatását Washingtonban elosztották, s különböző összegek kerültek megjelölésre különböző projektek részére. Az un. integrációs projektre 401,5 millió dollár került az első fázisban meghatározásra. A pénzügyi menedzsment rendszerre 19,4 millió, a diák-kölcsön programra 7,6 millió USA dollár, egy másik menedzsment programra 5,8 millió USD, stb. Ez az az összeg, amiből a DOTE is az integrációs pályázat során támogatásban részesülne.

Az oktatási rektorhelyettes beszámolója:

Dr. Udvardy Miklós oktatási rektorhelyettes beszámolt a szakorvosképzéssel foglalkozó albizottság munkájáról. Az albizottság április 21-én - országos tanácskozás keretében - fogadta az orvos- és egészségügyi tudományi egyetemek, valamint a főhatóságok szakorvosképzéssel foglalkozó prominens vezető képviselőit, akik áttekintették a szakorvosképzésre vonatkozó miniszteri rendeletet és

ahhoz kapcsolódóan megvitattak egy intézkedési tervet, amivel az egyetemek szakképzéssel és orvostovábbképzéssel foglalkozó szakemberei felkészülhetnek az október 1-i indításra.

A nem magyar állampolgárságú orvosok szakképzése

A szakorvosképzéshez csatlakozik egy olyan javaslat, amelyet az ET kiküldött anyagában megtalálhatnak: "Javaslat a DOTE átmeneti belső szabályzatára a nem magyar állampolgárságú orvosok szakképzésére vonatkozóan" címmel. A DOTE-n végző, térítéses orvospérezésben résztvevő hallgatók nemzetközi gyakorlat szerint rezidens hallgatóknak számítanak a szakorvosképzésben. Ők joggal számítanak arra, hogy ha a DOTE-t elvégzik, akkor a szakvizsgát is az Egyetemen tehetik le. A külföldi állampolgároknak elmúlt években igazán nem volt legális lehetőségük a szakorvosképzésre történő jelentkezésre, mivel a Magyar Orvosi Kamara engedélyét és az Orvosok Országos Nyilvántartásba vételéhez szükséges nyilvántartási számot nem kapták meg. Ezeket az akadályokat az Alkotmány Bíróság határozata elhárította, s az eljárást elvileg azonosra tette a magyar állampolgárok eljárásával. Azonban így sem egyszerű és ellentmondás mentes a jelentkezés, ugyanis a népjóléti miniszter rendelete eléggé vitatható módon az Országos Szakképesítő Bizottság hatáskörébe helyezte azt a kérdést, hogy vizsgálják meg a magyar egyetemeken idegennyelvű képzésben részesült hallgatók orvosi munka végzésére Magyarországon szakmailag alkalmasak-e. Ezek után adhat a HIETE-n működő Országos Szakképesítő Bizottság ezen limitált ekvivalencia vizsga után nyilatkozatot arról, hogy a szakképzésben résztvehet-e a külföldi jelölt. Elég sokan jelentek meg az Egyetem különböző klinikáin és intézeteiben is a térítéses orvospérezésben végzett kollégák közül a szakorvosképzésre vonatkozó ígérennyel. Sajnos a Magyarországon dolgozó szakorvosjelölt - függetlenül attól, hogy magyar vagy idegen állampolgár - csak úgy vehető fel a képzésbe, ha a DOTE-val közalkalmazotti munkaviszonyban áll, s a szakképzéshez szükséges rezidensi tevékenységét is munkavállalóként kell, hogy végezze, így megilletik a jogviszonyból adódó kedvezmények: bér, járulékok, biztosítás és felelősségbiztosítás. A nem magyar állampolgárságú szakorvosjelöltek esetében a szakorvosképzésért kívánatos tandíjat megállapítani. A szakképzésre vonatkozó felsorolt engedélyek birtokában a szakorvosjelöltnek kétféle lehetősége van arra, hogy szakképzését a DOTE valamelyik klinikáján vagy intézetében végezhesse. Egyik: az érintett intézetben meghirdetett üres státuszra pályázatot nyújt be és azt elnyeri. A másik: a jelentkező a szervezeti egység saját (OEP, vagy egyéb) bérkerete terhére szerződéses munkaviszonyt létesíthet az érintett intézettel/klinikával. Lényeges szempontnak tartja, hogy érvényesítsék a szelekció elveit, melyre ajánlást tesz a javaslat is. A javaslat részét képezi a tandíj, vagy képzési díj alkalmazása azon szakorvosjelöltek esetében, akik a DOTE-t hallgatóként is tandíj/képzési díj fejében végezték el. A szakorvosképzésben csak munkavállalóként vehet részt, így a tandíj egyfajta forrása lehet a jelöltet a munkaviszonyból megillető bér.

Számos hozzászólás és beható vita után az ET tagjai elfogadták a külföldi szakorvosjelöltek képzésének szabályozására vonatkozó előterjesztést.

Egészségügyi minőségbiztosítási szak

A Népegészségügyi Iskola egészségügyi minőségbiztosítási szakának alapítására és indítására elkészült egy akkreditációs anyag, amelyet a Népegészségügyi Iskola vezetője Dr. Ádány Róza professzornő állított össze. Ez egy két éves részidejű, másoddiplomás adó képzés. Időtartama tervezetten 750 óra, a felvétel feltétele felsőfokú végzettség. A tananyag 9 kötelező, 8 szakirányú alap modulból áll. Az alap struktúra támaszkodik majd a Népegészségügyi Iskola már működő struktúrájára. Az előzetes anyagot megvitatta a Curriculum Bizottság és akkreditációra történő beadását támogatja.

Az ET tagjai támogatják az egészségügyi minőségbiztosítási szak curriculumának kidolgozását.

Atudományos rektorhelyettes beszámolója:

Áttekintették a Mecenatúra pályázatok helyzetét. A 21 pályázatból 4 esetben láttak olyan gondot, ami miatt a támogatást nem javasolták, ill. még egyszer át fogják tekinteni a problémás pályázatokat.

Foglalkozott a Tudományos Bizottság a Központi Szolgáltató Laboratórium helyzetével. A KSZL tevékenysége négy laboratóriumot is érint, a központi kutató, az izotópdiaosztikai, az elektronmikroszkópos, és a Magyar-Japán Elektronmikroszkópos Laboratóriumot is. A laboratóriumokban oktató munka nem folyik. Mindegyik laboratóriumnak saját bevétele van ugyan, de az önállóvá válást ez még nem teszi lehetővé. Ki kell dolgozni a KSZL Szervezeti és Működési Szabályzatát is. Ebbe a keretbe beleértendő a Japán-Magyar Elektronmikroszkópos Laboratórium is. ATB előtti tárgyalások során előjöttek mindazok a problémák, amelyek a későbbiek folyamán szabályozást igényelnek.

Ezenkívül szó volt a normatív kutatási támogatás elosztásáról, ami 41 millió forintot jelent ebben az évben is. A támogatás felosztásánál a Tudományos Bizottság újra az előző évi felosztási elvét javasolja. 2/3 rész kerüljön olyan formában visszaosztásra a tanszékekre, amilyen formában azt megszerezték, pl. a minősítettek száma, a bevétel, s a Ph.D. hallgatók arányában.

korábban kényszerhelyzet volt, hiszen az ATOMKI telephelyén állt rendelkezésre a szovjet gyártmányú ciklotron. A másik problémát az jelenti, hogy a ciklotron életidejének az utolsó stádiumában van. Már ahhoz, hogy egyáltalán működőképes maradjon komoly felújítás szükséges. A ciklotron biztonsága egyre problematikusabbá teszi az izotóp megbízható termelését. Ehhez még hozzájárul az, hogy van a DOTE-nak egyfajta olyan kötelezettsége, amit az OGYI szab a PET-re, ezek az izotópgyártással kapcsolatos szigorú előírások. Ennek alapján a PET jelenleg ideiglenes OGYI engedéllyel rendelkezik. A végleges engedély megadásához az OGYI különböző feltételeket szab. Ezek a feltételek egyfajta magasabb kvalifikáltságú gyártást igényelnek. Az első felvetődött kérdés a ciklotron háttere, biztonságos működtetésének megteremtése volt. Ennek érdekében a DOTE egy OMFB pályázatot nyújtott be, ahol 70 millió forintot elnyert. Ez azonban a ciklotron beszerzési költségének 1/3-át fedezi, az összköltség 230 millió Ft-ot jelent. A másik 2/3 rész természetesen nem áll rendelkezésre. Ahhoz, hogy az OMFB-tól elnyert 70 millió Ft-ot, azaz az 1/3 részt az Egyetem megkapja, a DOTE-nak vállalnia kell a költség 2/3 részét. Ezért egy öt éves fizetési konstrukció kialakításán gondolkoznak, amely biztosítaná azt, hogy az első évben 80 millió Ft-ot, a fennmaradó években a maradék összeget fizetné ki a DOTE ahhoz, hogy a ciklotront meg tudja vásárolni. Ehhez kapcsolódóan van egy másik terv, másik elképzelés, ami arra utal, hogy az évi 50 millió Ft-os átlagot, hogyan lehetne kigazdálkodni. Erre született egy keretszerződés-tervezet egy osztrák, ill. holland céggel. A szerződés arról szólna, hogy rövid felezésű radiofarmakonok gyártását vállalná a PET Centrum- a szállítást, az elosztást és az árusítást az osztrák cég. Az

Phoenixx cég a radiofarmakonok gyártásáért cserébe vállalná a GMP előírásait teljesítő automata berendezések és egyéb technológiák beszerzését, ami valamivel több, mint 350 millió Ft, ill. olyan fizetési konstrukciók lennének, amivel ki lehetne gazdálkodni az említett 230 millió forintot is. Ez azt jelentené, hogy a DOTE-nak a Phoenixx cég rendelkezésére kellene bocsátani a megrendelt izotóp mennyiséget. A gyártott izotóp mennyiség egy részét gyakorlatilag ingyen, a költségek hozzájárulásaként kapná a DOTE, a másik részét emeltebb áron, fizetségért árulná az Egyetem, egy harmadik része lehetne egyfajta szabadpiaci árak megfelelő izotóp szállítás. Ha az OMFB hozzájárul ahhoz, hogy a saját erőt le lehessen csökkenteni a keretszerződésben előírt közbeszerzés 30 %-ra, azaz 30 millió Ft-ra, akkor áll az az 50 millió Ft-os éves törlesztő részlet, a DOTE ily módon törlesztené 5 éven keresztül a berendezések vételárát. Az öt év lejártá után lehetőség lenne e szerződés kölcsönös meghosszabbítására, ekkor azonban már a Phoenixx cég a teljes, a DOTE által készített mennyiség után fizet.

Dr. Trón Lajos a PET Centrum vezetője átérzi azt a felelősséget, amit egy ilyen öt éves időtartamra vállalt szerződés maga után von. Ugyanakkor azt is érzi, hogy a cost benefit analízis mindenképpen pozitív eredménnyel zárult, mert tényleg nagyon konkrét előrelépéseket lehet ilyen módon megjelentetni.

Dr. Mechler Ferenc professzor, a PET Felügyelő Bizottság elnöke véleménye szerint is a szerződéshez az Egyetemnek komoly érdeke fűződik, mert enélkül a PET Bizottság egy új ciklotron beszerzésére nem lát lehetőséget. A PET Bizottság így szintén azt javasolja, hogy a ciklotron megvételéhez és a szerződés megkötéséhez is járuljon hozzá az Egyetemi Tanács.

Az Egyetemi Tanács tagjai felhatalmazták az Egyetem vezetését és a PET Bizottságot a szerződés megkötésére.

Tóga Bizottság

Felújította működését a Tóga Bizottság, amely az Egyetemi Szövetség keretein belül ténykedik. A bizottság többféle előterjesztést adott elő. Dr. Gergely Pál hozzáfűzte a vitához, hogy az európai hagyományoknak a professzorok tóga viselése felel meg, nem az intézetvezetői, klinika igazgatói kör privilégiuma a tóga. (a professzori kinevezés 70 éves korig szól, a tanszékvezetői kinevezés pedig maximum 5 évre)

Az Egyetemi Tanács nagy többséggel támogatva elfogadta azt a javaslatot, miszerint a végzős hallgatók, a professzorok, az Egyetem dékánja és a főiskolai főigazgatója illetve helyettesei tóga viselésére jogosultak.

A ciklotron beszerzés pénzügyi konstrukciója, ill. a Phoenixx-DOTE közötti izotópgyártási szerződés keretmegállapodása.

Előzményként elég annyi, hogy a PET Centrum egy göröngyös utat járt be a jelen a stádiumig, amit már egyfajta országos elismertség övez. A PET Centrum évi 600 vizsgálatot végez a diagnosztika területén, 50-60 millió Ft bevételt hoznak, ill. az ipari tevékenység is ennek megfelelő nagyságrendű. A PET diagnosztika egyébként is az elmúlt néhány évben a diagnosztikai érdeklődés és a betegellátás szempontjából az érdeklődés előterébe került és olyan új diagnosztikai lehetőséget jelent, ami az elmúlt években egyfajta ugrásszerű fejlődést eredményezett a PET Centrumok telepítésében Európa-szerte. A debreceni PET-nek a helyzete két szempontból nem megnyugtató. Az egyik az, hogy jelenleg a DOTE telephelyén kívül működik. Ez

tanszékvezetői megbízatások meghosszabbítása

A Felsőoktatási Törvény értelmében a tanszékvezető egyetemi tanárok megbízatásának meghosszabbítása maximum öt évre szólhat. Öt év után - a Szervezeti- és Működési Szabályzat, ill. a Felsőoktatási Törvény értelmében - az intézeti tanácsoknak, az egyetem különböző bizottságainak a szavazását követően - az Egyetemi Tanács szavaz a megbízatról. Első öt éves megbízatást követő szavazás esetén 50 % + 1 szavazat elegendő a meghosszabbításhoz, a második és a további alkalmakkor 2/3-os többség szükséges. Tekintettel arra, hogy ez a Felsőoktatási Törvény 1993-ban lépett hatályba, ez azt jelenti, hogy most még utoljára valamennyi meghosszabbítandó tanszékvezető egyetemi tanár esetében 50 % + 1 szavazat elegendő. A következő alkalommal már lesznek olyan tanszékvezető egyetemi tanárok, - akik kinevezését 1994-ben hosszabbították meg öt évre, - ebben az esetben 2/3-os többségre lesz szükség a második meghosszabbításhoz. Egy tanszékvezető egyetemi tanár megbízatása maximum öt évig hosszabbítható meg, ill. a 65 éves kor bekövetkeztéig, ettől függően 1-től 5 évig. Jelenleg hét egyetemi tanárnak járt le az öt éves megbízatása.

Az Egyetemi tanácson ismertették az ad hoc bizottság összetételét, az Intézeti Tanács, az oktatói kar és az illetékes bizottságok szavazatarányait is mind a hét esetben. Ezenkívül az egyetemi tanárok elmúlt 5 éves tevékenységéről készült bizottsági értékelést is meghallgatta tisztelt ET.

Az Egyetemi Tanács támogatta tanszékvezetői megbízatása meghosszabbítását *Dr. Ádány Róza* egyetemi tanárnak, a Közegészségtani és Járványtani Intézet igazgatójának, *Dr. Bíró Vilmos* egyetemi tanárnak, a Traumatológiai Tanszék vezetőjének, *Dr. Buris László* egyetemi tanárnak, az Igazságügyi Orvostani Intézet tanszékvezetőjének, *Dr. Fésüs László* akadémikus, egyetemi tanárnak, a Biokémiai és Molekuláris Biológiai Intézet igazgatójának, *Dr. Gergely Pál* egyetemi tanárnak, az Orvosi Vegytani Intézet igazgatójának, *Dr. Péterffy Árpád* egyetemi tanárnak, a Szívsebészeti Klinika igazgatójának, *Dr. Sipiczki Máttyás* egyetemi tanárnak, a Humán genetikai Intézet igazgatójának.

Bíró professzor jelenleg 61 éves, tanszékvezetői megbízatása négy évre, 65 éves koráig szól. Mindenki előtt ismeretes az is, hogy Buris professzor az elmúlt évben egy nagyon súlyos betegségen esett át. Ebből a betegségből olyan mértékig felépült, hogy jelenlegi állapotában az intézetbe bejár és ellátja a tanszékvezetői teendőket. Buris professzor állapotában - természetesen a jövőben előre meg nem ítéltető - javulás várható. Buris professzor két év múlva tölti 65. Életévét, tehát a megbízatás is csak 2 évre szól.

A Debreceni Egyetemi Szövetség Szervezeti- és Működési Szabályzata szerint a DOTE-ről 6 főt lehet javasolni a szenátusba, melyből 1 főnek hallgatónak kell lennie. (Hivatali kötelességből az Egyetem mindenkorai Rektora és a DÖK elnöke is részt vesz a szenátus munkájában.) Rektor Úr külön hangsúlyozza a Debreceni Egyetemi Szövetség szenátusába delegálandó DOTE képviselők munkájának a fontosságát, felelősségük nagyságát.

Az Egyetemi Tanács elfogadta a Debreceni Egyetemi Szövetség Szervezeti és Működési Szabályzatát, valamint Dr. Francia István javaslatát, mely szerint a DOTESZ képviselőjét is delegálják - meghívottként - a szenátus ülésein történő részvételre. Az Egyetem vezetése azért nem személyekben, hanem funkciókban gondolkodott, mert az Egyetem vezetésének közel 1 év múlva lejár a mandátuma, s akkor ismét választás elé áll az Egyetemi Tanács. A képviselők a mindenkorai oktatási és tudományos rektorhelyettes, az ÁOK dékánja, az Egészségügyi Főiskola főigazgatója és az Egyetem gazdasági főigazgatója, valamint a DOTE Diákönkormányzata által delegált hallgató (Nagy Gergely III./3.) lettek.

**Eredményekben gazdag
munkát kíván:
a szerkesztőség**

Végső búcsú Dr. Bot György professzortól 1917-1998

Dr. Bot György nyugalmazott egyetemi tanár, Egyetemünk Orvosi Vegytani Intézetének hosszú ideig volt igazgatója, hosszú betegség után 1998. május 16-án meghalt. Bot professzor érdemeit nem szükséges méltatni. Az örökségként hagyott intézet eredményei és sikerei magukért beszélnek. Bot professzor nyugdíjas éve alatt is aktív részese volt az egyetemi közéletnek, nem régen fejezte be a DOTE történetét és a DOTE egyetemi tanárainak életrajzát összegző - a DOTE 80. éves jubileumára megjelenő - kötetét. Temetése 1998. május 29-én, pénteken 14.⁰⁰ órakor volt.

A gyászszertartáson az Egyetem vezetése nevében Dr. Gergely Pál professor, az Orvosi Vegytani Intézet igazgatója, az Általános Orvosi Kar dékánja a következő szavakkal vett búcsút Dr. Bot György professzortól.

Dr. Bot György professzor élete és munkássága ezer szállal kapcsolódott a debreceni egyetemekhez, a hazai felsőoktatáshoz és a tudományos kutatás hazai-, nemzetközi rendszeréhez. Az elmúlt évben ünnepelte a Debreceni Orvostudományi Egyetem tudományos ülés keretében Bot György professzor 80. születésnapját. A pályatársak, barátok és tanítványok méltatták a közel hat évtizedes példamutató kutatói és oktatói pályát. Engedjék meg, hogy a gazdag életút néhány állomását újra felidézsem.

Dr. Bot György professzor egyetemi tanulmányait a Debreceni Magyar Királyi Tisza István Tudományegyetemen végezte, ahol 1943-ban szerzett bölcsészdoktori címet. A II. világháború viszontagságai után pályája Debrecenben folytatódott a vegykísérleti

állomáson, majd az agráregyetemen. 1948 és 1951 között megszervezte a pedagógiai főiskolák kémia oktatását és országosan használt tankönyvet is írt. 1951-ben Tankó Béla professor meghívására Egerből visszatért Debrecenbe, és bekapcsolódott a biokémiai kutatásba-oktatásába. Kesztyűs Lóránd akadémikus vezette Kórélettani Intézetbe került, majd 1958-tól a Debreceni Orvostudományi Egyetem Orvosi Vegytani Intézetének igazgatója lett nyugdíjazásáig, 1987-ig. Elkötelezett egyetemi oktató volt, ezért haláláig munkálkodott a hazai kémia oktatás korszerűsítésén. Egyetemi tanárként gazdag oktatási tapasztalataira építve két tankönyvet írt az Általános és szervetlen kémia, valamint a Szerves kémia alapjai címmel. A tankönyvek sok kiadást megérve két évtizeden át szolgálták a hazai orvosegyetemeken a korszerű kémiai-biokémiai szemlélet megalapozását.

Bot professzor tudományos kutatómunkája már az induláskor az enzimek biokémiája felé fordult. Az 1943-ban megvédett bölcsészdoktori értekezésében már említi a foszforilálás biológiai jelentőségét. Több mint 50 év távlatából megállapítható, hogy Bot professzor tudományos érdeklődése a nemzetközi felismeréssel egyidőben fordult a fehérje foszforiláció felé és tudományos pályájának mindvégig középpontjában állt ennek a komplex biológiai szabályozásnak mind részletesebb megismerése. Az Orvosi Vegytani Intézetben eltöltött évtizedek kutatásaival Bot professzor tudományos iskolát teremtett és hazánkban elsőként alapította meg a fehérjék foszforilációs és defoszforilációs folyamatainak kutatását. A kitűnő témaválasztásnak és az erőt koncentráció kutatómunkának köszönhetően Bot professzor és munkatársai számos nemzetközileg is figyelemre méltó eredményt értek el és közöltek rangos folyóiratokban. Kutatási eredményeiről közel 150 közleményben számolt be, és munkásságának egyik jelentős összefoglalásaként 1971-ben megszerezte a biológia tudomány doktora fokozatot. Iskolateremtő munkásságára jellemző, hogy tanítványai közül ketten szereztek akadémiai doktori fokozatot, öten kandidátusi, míg 16 munkatársa egyetemi doktori fokozatot ért el.

Számos hazai és nemzetközi kongresszus aktív szervezője és előadója volt. Tagja volt a Magyar Biokémiai Társaság elnökségének, a Magyar Tudományos Akadémia több szakbizottságának, hazai és nemzetközi folyóiratok szerkesztőbizottságának és a Debreceni Akadémiai Bizottság Kémiai Szakbizottságának. Ez utóbbi elnökeként összegezte a régió kémiai oktatási tapasztalatait.

Bot György professzor aktív szerepet vállalt a Debreceni Orvostudományi Egyetem közéletében is. Tagja volt számos bizottságnak, és két periódusban oktatási rektorhelyettesként tevékenykedett.

1987-ben, 70 éves korában vonult nyugdíjba, azonban kapcsolata az Orvosi Vegytani Intézettel, a Debreceni Orvostudományi Egyetemen, a régió felsőoktatási és kutatási intézményeivel nem szakadt meg. Az intézetigazgatói feladatok átadásával energiáját hobbiainak szentelhette, ami Bot professzor esetében kizárólag a tudományos munka, oktatás, az intellektuális elmékre jellemző alkotó tevékenység volt. Minden nap bejárt az intézetbe, és végre újra tudott dolgozni a kutatólaboratóriumában. Újabb közlemények, nemzetközi szabadalom igazolta, hogy a tudományos érdeklődés és alkotómunka nem köthető életkorhoz. Ekkor határozta el, hogy átad valamit a debreceni évtizedek gazdag egyetemi tapasztalatából, és szerkesztésében megjelent a Debreceni Orvostudományi Egyetem története és professzorainak életrajza 1918-1988 című könyv. Az elmúlt évben ismét nagy feladatot vállalt, befejezte a bővített, második kiadás írását és szerkesztését. Nagy örömmel újságolta, hogy ezzel a művel is elkészült, de sajnos megjelenését már nem élhette meg. Szeretnék idézni könyvének előszavából: "Az egyetemen dolgozó professzorok életüknek és idejüknek nagy részét intézetükben és klinikájukon töltötték. Életük értelmét a munka, hivatásuk szeretete jelentette. Magunkat, s tanítványainkat becsljük meg akkor, amikor élők és holtak előtt tisztelgünk azzal, hogy emléküket nem engedjük feledésbe menni."

Dr. Bot György professzor szavai az utódok, a tanítványok számára megszívlelendők. A Debreceni Orvostudományi Egyetem mindig hálás köszönettel emlékezik sok évtizedes alkotómunkájára és megőrzi nagyrabecsült professzorának emlékét. A tanítványai folytatni kívánják elkötelezett tudományos kutatómunkáját, és megőrzik mesterük lelkesedését és szorgalmát.

A sírnál a tanítványok és a munkatársak nevében Dr. Vereb György egyetemi docens búcsúzott a tanítómesterétől.

Természetgyógyászat

Nemrégiben megjelent egy kormányrendelet a természetgyógyászattal kapcsolatosan, ill. egy népjóléti minisztériumi rendelet, amely az orvosegyetemek köteletségévé tette a természetgyógyászok képzését és vizsgáztatását. 12 különböző természetgyógyászati szakág van. Ez a hagyományos kínai orvoslás, manuál terápiás eljárások, neurálterápiás módszerek, hagyományos tibeti gyógymódok, antropológus orvosi módszerek, homeopáthiás módszerek, biológiai fogorvoslás, méregtelenítő módszerek, biorezonancián alapuló eljárások, a vér oxigenizálásán alapuló módszerek, ózonkezelés, csak diagnosztikai célú természetgyógyászati módszerek.

A felsorolásból látszik az, hogy nem mindegyik feltétlenül az orvostudomány profiljába tartozó eljárás. Az orvos- és egészségügyi tudományi egyetemek úgy ítélték meg, hogy ez a miniszteri rendelet egyrészt sérti az orvostudományi egyetemek autonómiáját, hiszen oktatási szabadság van. Nem lehet rákényszeríteni egy egyetemre azt, hogy mit oktasson. Ez a Magyar Alkotmányban leszögezett jog. Nem beszélve a Kormány által is aláírt Európai Egyetemek Magna Chartájáról. A másik az, hogy az egyetemek nemzetközi hírneve, akkreditációs lehetőségei szükségessé teszik azt, hogy csak tudományosan megalapozott diszciplínákat oktasson, és csak ilyen képzésben vegyenek részt. Az orvos- és egészségügyi tudományi egyetemek úgy látták - s a javaslatot elfogadta a Rektori Kollégium is, - hogy egy felterjesztéssel élnek a Magyar Tudományos Akadémiához és kérik annak megállapítását, hogy a 12 felsorolt szakág közül melyiket tekinti a Magyar Tudományos Akadémia, ill. annak Orvosi Osztálya tudományosan

megalapozottnak, legalábbis olyan mértékben, hogy ott elegendő információ áll rendelkezésre, ill. az eddigi tapasztalatok és adatok alapján további tudományos megerősítés várható. Az Akadémia előkészítő bizottságot hozott létre, s ennek a bizottságnak az álláspontja az, hogy csoportokba sorolta a természetgyógyászati ágakat. Az 1-es csoportba a hagyományos kínai orvoslást, a manuálterápiás eljárásokat és neurálterápiás módszereket sorolta. Az orvos- és egészségügyi tudományi egyetemek először bojkottálták a természetgyógyászati oktatást, hivatkozva arra, hogy a felsőoktatási törvény az egyetemeket egészen másra kötelezi. Akkreditáltatni kell minden oktatást, s csak akkreditálás után indítható bármilyen képzés. A felsőoktatási törvény mégiscsak magasabb rendű, mint egy miniszteri rendelet, tehát nem kötelezhető az egyetem ilyen természetgyógyászati oktatás elkezdésére és a vizsgáztatásra.

Az MTA állásfoglalása alapján arra az együttes elhatározásra jutottak az orvos- és egészségügyi tudományi egyetemek rektorai, hogy azon az egyetemen ahol erre az igény, a szakértelem és az akarat is meg van, ott csak az 1-es csoportba tartozó három természetgyógyászati területen képzelhető el az oktatás, ill. a képzés. A Népjóléti Minisztériumnak az oktatás beindítása mellett sok érve volt. Az egyik, hogy a képzendők orvosi diplomával rendelkező természetgyógyászok, s nekik az orvostudományi egyetemeken kell feltétlenül vizsgáznuk. Végül egy olyan kompromisszumos megoldás született, hogy a népjóléti miniszter az Egészségügyi Dolgozók Központi Továbbképző Intézetét is felruházta az oktatás jogával.

újabb oktató osztályok

A Curriculum Bizottság néhány olyan oktató osztály tanrendbe építéséhez tett javaslatot, amelyek nem tartoznak a szorosan vett régióhoz, de kiemelkedő szakmai munkát végző, minősítéssel rendelkező szakfőorvosok vezetnek ezeket a részlegeket, s a kapcsolatfeltétel kölcsönös kezdeményezéseken alapul. Oktató osztályként javasolja az alább felsorolt osztályokat:

- a Székesfehérvári Szent-György Kórház *cardiológiai profilú belosztályát*. Az osztály vezetője Simon Kornél főorvos, aki Ph.D. minősítéssel rendelkezik. A Diabetes és Magyar Kardiológiai Társaság elnökségi tagja, kiváló kardiológiai és diabetológiai oktató profillal.

- a Székesfehérvári Szent-György Kórház *Gastroenterológiai Osztályát*, melynek vezető főorvosa Dr. Gógl Árpád a Magyar Orvosi Kamara volt elnöke, aki rendelkezik a Ph.D. és más megfelelő tudományos minősítésekkel. Az osztály vezető centruma a gastroenterológiai szakmának és haematológiai részleggel is rendelkezik.

- a Szekszárdi Kórház *I.sz. Belgyógyászati Osztályát*, melynek vezetője Dr. Simon László főorvos, a Magyar Gastroenterológiai Társaság volt elnöke, aki szintén kiváló oktató és rendelkezik a megfelelő tudományos minősítéssel. Osztályának fő profilja a haematológia.

- a Szombathelyi Kórház *Gyermekgyógyászati Osztályát*, melynek vezetője Dr. Oroszlán György főorvos, aki Ph.D. és más tudományos minősítéssel rendelkezik.

- a Soproni és a Balatonfüredi Kórház *Belgyógyászati Osztályát*, Dr. Iványi János főorvos vezetésével, aki haematológus, kardiológus szakvizsgáló, Ph.D. tudományos minősítéssel rendelkezik.

A fenti Oktató osztályok vezetőivel tárgyalásokat folytattak. Ők vállalták a DOTE hallgatóinak oktatását. A hallgatók részéről erre az oktató osztályi oktatási formára igény van. A Curriculum Bizottság javasolja fenti osztályok Oktató osztállyá minősítését.

Az ET elfogadta a Curriculum Bizottság oktató osztályokra vonatkozó javaslatát.

A Debreceni Orvostudományi Egyetem Tanácsa 1998. május 20-án megtartotta 1997/1998. tanévi VII. rendes ülését Dr. Muszbek László akadémikus, egyetemi tanár, rektor elnökletével.

Újabb beruházások

Beszámolójában jelezte a Rektor hogy, megszületett az a megállapodás, amely a világbanki hitel keretében megvalósuló fejlesztések, beruházások előkészítésére született. A Debreceni Egyetemi Szövetség valamint a Művelődési és Közoktatási Minisztérium közötti megállapodás, melyet 1998. április 30-i dátummal Magyar Bálint miniszter úr és a Debreceni Egyetemi Szövetség nevében - mint a gesztor intézmény vezetője - ő írt alá. Tájékoztatásul felolvasta a "Megállapodás" legfontosabb pontjait. Hozzátette, - amit már előre jelzett az Egyetem vezetése - nagy beruházás az élettudományi épület és könyvtár lesz. A DOTE-t ezen kívül elsősorban a főiskolai kar debreceni tagozata fogja érinteni, amely a Kassai úti campuson fog megépülni. Úgy hiszi, hogy ez a felolvasott megállapodás mindenképpen örvendetes, két okból is. Egyrészt ez már biztosíték arra, hogy az élettudományi épület és könyvtár megépül. A beruházások befejezése előreláthatólag 2001-ben várható. Másrészt, az elmúlt időszakban sok olyan törekvés volt a társegyetemek részéről, amely ennek a beruházási programnak a megvalósítását tűzte ki célul. Ezt sikerült visszاسzorítani, s az eredeti koncepció megvalósítása történik meg.

A klinikai rektorhelyettes beszámolója:

Dr. Szegedi Gyula akadémikus, klinikai rektorhelyettes néhány adatot szolgáltatott az 1997-es egyetemi betegellátás értékeléséhez, amely adatok bizonyára az 1998-as költségvetés tárgyalása során is felmerülhetnek. 1996-ban 74.000 beteget láttak el a DOTE klinikái, amely 1997-ben 1.5 ezerrel nőtt, tehát 77.500 beteget láttak el. 1996-ban 85 ezer súlyszámot gyűjtöttek össze a klinikák, 84 ezret pedig 1997-ben, tehát 1 ezerrel kevesebbet. Ez magyarázható azzal, hogy bizonyos szorzószámok megszűntek. A DOTE-n az ágykihasználás 1996-ban 76 %, 1997-ben 73 % volt. A súlyosságra utaló index 1996-ban 1,28, 1997-ben 1,38 volt. Ami nagyon jellegzetes adat az az, hogy egy ágyon a DOTE-n 1996-ban 42 súlyszámot gyűjtöttek, 1997-ben 44-et. Ugyanakkor országosan egy ágyra 27 súlyszámot gyűjtenek be. Tehát 44 viszonyul a 27-hez. Ami a járó-betegellátást illeti, 1996-ban 1.100 ezer járó beteg fordult meg a DOTE klinikáin. Ez 1997-ben 200 ezerrel több, tehát 1.300 ezer az érték. Elégé egyértelmű, hogy a DOTE valóban nagy-üzem. A beruházási helyek, ahová több pénz ment az elmúlt 1-2 évben, pl. az I. sz. Belklinika új szárnyrésze. Ez az osztály két év alatt behozza a ráfordított összeget. A II. sz. Belklinikán kialakításra került egy vérzéses osztály. Egy éves forgalma 250 beteg. Ennek az osztálynak a mortalitása 10 % alatti. A 250 betegből mindösszesen 10

beteg került műtetre. Ez egyértelműen mutatja, hogy a DOTE-n e vonatkozásban a betegellátás színvonala nagyon sokat javult. Azt kell, hogy mondja, hogy "DOTE modell"-ről beszélnek szakmai konferenciákon és kongresszusokon. A III. sz. Belklinikán átadásra került az új épület. A régi részen mintegy 30 millió Ft-os ráfordítással ugyancsak felújítás történt. Megjegyzni, hogy a felújítás kifizetése a DOTE III. sz. Belklinika megtakarított pénzből és nem az Egyetem költségvetéséből történt. Az idegsebészetben az ambulancia felépítésével ugyancsak kézzelfoghatóan emelkedett a betegellátás színvonala. Az Idegsebészeti Klinika az Egyetem "nagyon jól termelő" része, ahol egy ágyon nagyon magas súlyszámértéket hoznak. Ezt a konjunkturális helyzetet szerencsés lenne kihasználni a további fejlesztésekre, ahol a lehetőségek adóttak. Az elmúlt évben átadásra került a gyermeksebészeti osztály. Amióta működik az osztály megduplázták gyermeksebészeti műtétek számát és többszörösen megnövelték a járó betegek forgalmát. Egyértelmű a fejlődés. Ugyanezt mondhatja el a PIC-re, a neonatológiai ellátásra. Ez az ellátás az elsők között van az eredményeket illetően országos vonatkozásban. Kiemeli, hogy a Szívsebészeti Klinikán - beleszámítva az Országos Kardiológiai Intézetet is - a legtöbb műtétet végeztek 1997-ben, több mint 1000 műtétet. A Szív- és Tüdógyógyászati Klinika a legtöbb katéterezést végzi nagyon sanyarú körülmények között. A Szív- és Tüdógyógyászati Klinika 50 millió Ft-os beruházást hajtott végre. A Bőrgyógyászati Klinikán a boxosítás mellett a korszerű nappali szakellátás feltételeit teremtették meg. A bevételt illetően egyértelműen pozitív a Neurológiai Klinika és a Pszichiátriai Tanszék tevékenysége. Gondokkal küzd - de nem a színvonal miatt - az I. sz. Sebészeti Klinika, elsődlegesen a veseátültetés terén való megrekedés miatt. A Szemészeti Klinika tovább növelte a felvett és ellátott betegek számát. Úgy is lehetne fogalmazni, hogy ennek a finanszírozási rendszernek egyik nagy nyertese a szemészet, hiszen viszonylag kis kiadás mellett igen nagy járó beteg létszámmal és elég jó bevétellel bírnak. A Szülészeti- és Nőgyógyászati Klinikán a már említett PIC beépülését egyértelműen ki kell emelnie, s azt a tény is, hogy a régió befogadta olyan szempontból, hogy a koraszülötteket nem a koraszülés után hozzák be, hanem ez in utero szállítás formájában megtörténik. Egyértelmű a szakmai színvonal emelkedése. Ugyanezt elmondhatja az endoszkópos muto beállításáról és az intenzív osztálynak a felerősítéséről. Egyértelműen javultak a pozíciói a diagnosztikai szakmáknak. A PET 80 körüli vizsgálatról indult, most 500 vizsgálati szám körül tart. Ugyanezt mondható el a Klinikai Biokémiai és Molekuláris Patológiai Intézetéről. Örvendetes módon a molekuláris biológiai módszerek magas számban jelentek meg a palettájukon. A Mikrobiológiai Intézetben szerológiai automata került beállításra. A Radiológiai Klinikán a lineáris gyorsítónak a megjelenése jelentős fejlődést eredményezett, mind a szimulátornak és a tervező rendszernek az üzembe állításával. A kobalt terápias részlegünk munkájához is megfelelő segítséget nyújt. De lehetne sorolni az I. sz. Sebészeti, a az Ortopédiai Klinika felújítását, a Szülészeti- és Nőgyógyászati Klinikán a második mammográfias lehetőséget, vagy új szolgáltatásokat a spiláris CT vonatkozásában. Itt

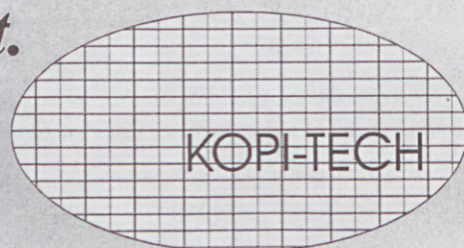
A legolcsóbb fénymásolási lehetőség a városban!

A4-es méret diákoknak: 5-Ft.

Diplomamunkák és egyéb dokumentumok szerkesztését vállaljuk !

Péterfia u. 56.

tel.:52/446-120

említi meg, hogy a Radiológiai Klinika két új munkahellyel fog bővülni 1998-ban a pályázatokból adódóan. Azt lehet mondani, hogy ez a tendencia, ez a trend folytatódik 1998-ban. Az elmúlt három hónapot alapul véve összességében megállapítható, hogy a DOTE-n az 1941 ágy az országban lévő összes ágy 1/43 része, s a DOTE bevétele, - ami a súlyszámokat illeti - az 1/26 része az egész országos teljesítménynek. Ezeket az adatokat azért sorolta föl, mert a költségvetési előkészítésekor állandóan vitatkoznak és közben látni kellene azt, hogy igen-igen megfeszített munka van a háttérben, s a lehetőségek túlságosan nagy volumenu feszítésére nem nagyon marad tartalék. Amit lehetett, azt 1997-ben is kihozták magukból a klinikák.

Rektor hozzátette, örvendetes hír az, hogy az előzetes pénzügyminisztériumi tárgyalások során a Művelődési és Közoktatási Minisztérium költségvetési javaslatában megjelenik egy új fejezet, ami a fenntartói kötelezettségből adódó épület-fenntartási, amortizációs, készlet felújítási kötelezettségek teljesítésére szolgálna. Ezt a 3,5 milliárd forintot az orvosegyetemeknél a betegellátással kapcsolatos fenntartói kötelezettségek teljesítésére, az agrártudományi egyetemeknél a vidékfejlesztési kötelezettségek teljesítésére fordítják. Ami azt jelenti, hogy előzetes információk szerint 2,2-2,4 milliárd forint jut majd az orvostudományi egyetemekre, amely ugyan nem oldja meg minden gondjukat, de a műszeramortizáció régóta elszenvedett kiesésére és az épületek felújítására lényeges segítséget fog nyújtani. Azt hiszi, hogy egyrészt a sok szidás és a sok harc eredménye amit az elmúlt három évben folytattak a művelődési kormányzattal, s ezt az eredményt mindenképpen üdvözölniük kell. Reméli, hogy ez az új költségvetési fejezet a további tárgyalások és a parlamenti szavazás során is megmarad és 1999-ben már meg is kaphatják az orvostudományi egyetemek a támogatást, hiszen enélkül nagyon komoly problémái lesznek az Egyetemnek. Látszik az ideai költségvetésből is, hogy felújításra, műszeramortizációra nagyon kevés keret jut.

Védőnőképzési szak indítása

Az Egyetemi Tanács nagy többséggel támogatja a DOTE Egészségügyi Foiskola keretein belüli kihelyezett védőnőképzési szak indítását a Miskolci Egyetemen.

Felvételi Szabályzat

A DOTE Felvételi Szabályzatát a Curriculum Bizottság és a Kari Tanács is megvitatta és annak elfogadását javasolta az Egyetemi Tanácsnak. Néhány kiegészítő és pontosító javaslat jóváhagyása után az Egyetemi Tanács tagjai nagy többséggel elfogadták a DOTE Felvételi Szabályzatát.

Egyetemi magántanári cím adományozás

Egyetemi magántanári cím adományozására vonatkozó szabályzat-tervezet is ezen az ET ülésen dőlt el. Az ügyet az is sürgette, hogy több, a DOTE által habilitált és országosan elismert személyiség kéri a magántanári cím adományozását a DOTE-től. A tudományos rektorhelyettes jelezte, hogy a Habilitációs Szabályzat módosítására vonatkozó betérjesztést a Habilitációs Bizottság tagjai támogatták. Rektor pontosítása szerint itt egyszerűen arról van szó, hogy az Egyetem mulasztásából adódó törvénysértést szüntetné meg, hiszen az egyetemi magántanári cím már kodifikálva van a Felsőoktatási Törvényben és ennek tulajdonképpen a végrehajtási utasítását készítette el a DOTE

Habilitációs Bizottsága. Az Egyetemi Tanács tagjai elfogadták az előterjesztést.

Dr. Fésüs László tudományos rektorhelyettes bejelentette, hogy a debreceni orvosképzés megindításának 80. évfordulójához kapcsolódóan (1998. Október 23-án) néhány napos ünnepségsorozatot tervez az Egyetem, amelyre meghívást kapnának az Egyetem díszdoktorai, ezen kívül ünnepi tanácsulást és sok más egyéb rendezvényt tervez az ünnepség szervezésével megbízott bizottság. Ez alkalomból a DOTE Baráti Köre is Debrecenben fogja tartani immáron hagyományos találkozóját- ezúttal Krompecher professzor úrról megemlékezve.

Újból szeretnék megjelentetni a DOTE angol nyelvű kiadványát, a Who is who in Medical Science ? címen. Ez a második kiadás annyiban különbözne az elsőtől, hogy az adatok mellett a minősített oktatók és kutatók színes fényképei is helyet kapnának benne.

Dr. Zs. Nagy Imre javaslatára szóba került, hogy Verzár Frigyes professzor halálának 20 éves évfordulója alkalmából egy emléktábla helyezzen el az Egyetem az Élettani Intézet falára. A tábla felavatását egybe lehetne kötni a DOTE alapítása 80. évfordulójának a megünneplésével. A jubileumi ünnepség szervezésére felkért bizottság és Dr. Kovács László akadémikus, egyetemi tanár, az Élettani Intézet igazgatója még ez ügyben értekezni fognak egymással, hogy a megemlékezést kössék-e egybe a debreceni orvosképzés megindításának 80. évfordulójával vagy ne. Mindenesetre egyetértett azzal a Rektor, hogy az Egyetem kötelessége egy ilyen hírű professzor emlékének ápolása.

Az 1997. évi költségvetési beszámoló

A frakció ülésen, ill. a tanszékvezetői megbeszélésen már részletesen beszéltek az illetékesek a pénzügyi beszámolóról és részletesen taglalták az ezzel kapcsolatos problémákat és az ebből levonandó következtetéseket.

Kecskés Gábor elmondta, hogy a likviditási zavaroknak több oka volt a költségvetési hiányon kívül. (A finanszírozási problémákról már többször szó volt.) A költségvetési hiány dinamikája az, ami különösen aggasztó. Egy táblázatban bemutatták, hogy az Egyetem bevétele a tervezetthez képest az elmúlt három évben hogyan alakult. Lehet látni, hogy a bevételek az előző évihez képest általában 26-27%-kal nőnek évről évre, ugyanakkor a hiány mindkét egymást követő periódusban mintegy 80%-kal nőtt. Ez nem tartható tovább, ezt minden eszközzel meg kell akadályozni. Ez volt az 1998-as költségvetésnek is a rövid célkitűzése, hogy valamilyen módon gátat vessenek a költségvetési hiány ilyen mértékű növekedésének. Az 1997. évi költségvetési beszámolót az ET Gazdasági Bizottsága megtárgyalta és egyhangúan javasolja az Egyetemi Tanácsnak elfogadásra. Az Egyetemi Tanács tagjai elfogadták az 1997. évi költségvetési évről szóló beszámolót.

Az 1998. évi költségvetési tervezet véleményezése

E napirendi pont tárgyalása előtt Muszbek László Rektor Úr előjában elmondta, hogy az Ó rektori periódusa alatt soha nem volt ilyen nehéz költségvetést összeállítani. Két ok miatt is. Az egyik az, hogy egyértelműen egy hiánygazdálkodást kellett költségvetési szinten megnevesíteni. Egy olyan szituációban kellett költségvetést összeállítani, amikor az MKM oldalán a bérfedezet ismételt és most már halmozott meg nem adása és a korábbi elvonások hatására rendkívül nehéz szituáció alakult ki. Az OEP oldalán pedig az ismertett hiányt termelő klinikák hiánya miatt olyan helyzet alakult ki, ami veszélyeztetheti a költségvetés egyensúlyát. Ez a hiány csak az elmúlt évben 340 millió forinttal nőtt és ez nagyon nehéz helyzetet teremt. A másik nehézséget az okozta, hogy - tekintettel az Egyetemi Szövetség megalakulására - két költségvetést kellett egy helyett csinálni. Készült egy oktatási költségvetés és készült egy egészségügyi, betegellátási költségvetést. Ennek a kettőnek a tételekenti szétválasztása pl. központi szolgáltatások esetében, vagy szervezeti egységek esetében, vagy az egyes tételeknek a definiálása nagyon sok problémát, vitát, álmatlan éjszakát jelentett a GI munkatársainak és az Egyetem vezetésének is. További problémát okozott az, hogy az oktatás területén belül az egyes oktatási formák költségvetésének a szétválasztására is szükség volt. Ezt a munkát meg kellett kezdeni, ha nem is tudták eddig a pillanatig befejezni. Mindezek eredményeképpen a költségvetés elkészítése a kívánatosnál jóval tovább tartott. Ennek az eredménye az, hogy a költségvetés bizonyos részeit az ET tagjai csak most kapták meg, ill. ennek az eredménye az, hogy a szervezeti egységekre vonatkozó teljes lebontás helyett - az oktatási keretek esetében - csak egy előző évhez hasonló költségvetést tárnak az Egyetemi Tanács elé, aminek további finomítására, a költségforrások szerinti szétbontására van szükség.

Tekintettel arra, hogy egy vaskos táblázat már rendelkezésre állt, az ET úgy döntött, hogy ezért a költségvetés központi részét tárgyalják meg, s a következő ET ülésre hozzák azt az oktatás szempontjából kibontott változatot, amelyet többek között az általános költségvetési paraméterek, általános költségvetési sárokszámok elfogadása után - részleteiben ki tudnak dolgozni.

A kiosztott írásos anyagok három csoportba oszthatók. Az egyik rész a költségvetés szöveges magyarázata. Míután nagyon sok fórumon, tanszékvezetői ülésen, kari tanácsülésen, hallgatói frakció ülésen, klinikai és gazdasági bizottsági ülésen foglalkoztak ezzel az anyaggal. A kiosztott anyagok másik csoportja táblázatokat foglal magában, amelyek technikai jellegű módosításokat tartalmaznak. Közreadták a központilag megvalósuló fejlesztéseket is. Ez egy egyszerű lista. A harmadik rész az egyes oktatási szervezeti egységek saját költségvetésével foglalkozik. (Majd egy meghatározott rövid időn belül egy rendkívüli ET ülésre hozzák azt a kidolgozott javaslatot, amely véglegesíti az oktatási szervezeti egységek kereteit- beleértve a térítéses képzést is.)

Dr. Molnár Péter azzal nem értett egyet, hogy a hiánygazdálkodás a TOK keretek újabb megnyirbálásához vezet. Elvi problémája az, hogy ebben a nagyon nehéz helyzetben menteni kell a TOK-os képzést. Vissza kell táplálni a TOK-ból származó bevételt a TOK képzés színvonalának emelésére, ami nemzetközi vonalon jobban javítaná az Egyetem megítélését. Felhívja a figyelmet arra, hogy a külföldi hallgatók - kollégiumi elhelyezésük megoldásának hiányában - elképesztő pénzeket fizetnek ki albérlési díjra. Ésszerűbbnek tartaná, ha elhelyezésüket a DOTE oldalán meg és a DOTE szedné be érte a pénzt. A külföldi hallgatók úgy érzik, hogy kollégiumi elhelyezésükkel olyan közösségi szellem alakulhatna ki, amivel elősegítenék, hogy minél több külföldi állampolgár jelentkezzen a DOTE-ra. Kijelenti, hogy ha az Egyetem a TOK bevételből ilyen célra be tudna táplálni, akkor hihetetlen összegekkel növelhetné a bevételeit. Ez természetesen jogos, habár a professzor úr is elismerte, hogy ennél jobb költségvetést - hiánygazdálkodás miatt nem lehet csinálni.

Két dolog lett a Rektor Úr által hangsúlyozva a vitában. Az egyik az, hogy az oktatás előirányzatai közül és az oktatás forrásai közül egyre nagyobb és emelkedő tendenciát mutat a saját bevétel, amely döntően a TOK oktatás eredménye. A gyógyszerész képzés esetében a magyar hallgatók számára is van térítéses képzés. Ez az oktatási forma egyre jelentősebb szerepet játszik az Egyetem életében. A másik, amire felhívta a figyelmet, az a bértétel. Az elmúlt időszakban a különböző béremelések során a szakszervezet igen harcosan kiállt a felsőoktatási béremelések érdekében. Végül az egyeztető tárgyalások után a felsőoktatási kormányzatnál sok mindent elértek. Ennek következtében kialakultak azok a szám adatok, amelyeket teljesíteni volt kénytelen az Egyetem, hiszen a törvény előírja ezek teljesítési kötelezettségét. Ugyanakkor a pénzügyi és felsőoktatási kormányzat bizonyos pénzügyi problémákat úgy hidalt át, hogy a kötelezettség végrehajtásához szükséges fedezetet nem utalta át az Egyetemnek. Az Egyetemnek saját forrásból kellett kigazdálkodni a béremelést. A saját forrás ebben az esetben az MKM által egyébként leutalt működési-, dologi költségvetésnek egy nagyobb hányada volt, amivel megemelték a béremelési keretet. Ennek a folyamatnak az eredménye az, hogy a bér egyre nagyobb hányadot foglal el a teljes MKM költségvetésben, s ez ma már meghaladja a 80 %-ot. Az 1 milliárd 365 millió Ft-os, az Egyetem rendelkezésére álló keretből 1,1 milliárd forintot fizet ki az Egyetem bérre. Ez hihetetlenül nagy összeg, ilyen bérhányaddal egyetlen intézet sem tud működni. Ez az oka annak, hogy azok a keretek - s ehhez még szükséges a központi energia és az összes központilag fedezett funkcióknak az ellátása - s ami ezután marad, ez lenne osztható osztott keretként. Teljesen világos, hogy az MKM költségvetésből az MKM funkciót nem lehet ellátni. Elviszi a bér, elviszi az energia, elviszik egyéb feladatok. Ez az oka annak, hogy a TOK bevétel nélkül ez az Egyetem, - mint felsőoktatási intézmény - egyre kevésbé funkcionálhat. Ma már ott tart az Egyetem, hogy az 500 milliós tervezett TOK bevételből 80 millió forintot MKM bérre kell fordítani. Ez megint egy olyan tény, olyan szükségszerűség, ami befolyásolja az egész költségvetés elkészítését. A TOK keret bérre történő beforgatása mellett is csak olyan költségvetést tudtak elkészíteni, amely mintegy 60 millió Ft-tal számol az MKM oldalán. Ezt a 60 millió Ft-ot ebben a pillanatban más évközben bejövő további forrásokat várva csak úgy tudják lefedezni, hogy az OEP oldalán meglévő likviditási alapból 60 millió Ft-ot zároltak a hiánypótlás érdekében. Ez nem egy követendő példa, s ezt nem is szeretné az Egyetem vezetése a jövőben csinálni. Felhívja a figyelmet arra, legfontosabb feladat egy stratégia kidolgozása, amely a kiutat mutatja. Ehhez kérte az ET tagjainak véleményét, javaslatait, észrevételeit.

Rendkívül sokoldalú, részletekbe menő vita után az Egyetemi Tanács által már korábban elfogadott elveknek megfelelően - azaz a szervezeti egységek keretei nélkül - elfogadást nyert az előterjesztett költségvetés azzal a kiegészítéssel, hogy az ET következő ülésére elkészítik az ígért kiegészítést.

OKTATÓK, KUTATÓK FIGYELEM !

Otthoni computerrel - telefon vonalon keresztül lehetőség van rákapcsolódni munkahelyük computereikhez az oktatóknak és a kutatóknak. A tanszék részéről ennek fejében minimális ellenszolgáltatást számítanak fel. További kapcsolódási lehetőségek: a teljes rendszeren nemcsak az Internet, hanem az Egyetem belső szolgáltatásai is elérhetőek. Ahhoz, hogy a rendszer működése megérje az érte fizetendő díjat, szükség lenne még néhány előfizetőre a DOTE alkalmazottai közül.

Az orvoscépzés új útjai a Dundee-i Egyetem orvosi fakultásán

Az utóbbi években jelentősen modernizálták a Dundee-i Egyetemen az orvoscépzést. Az új szisztéma bevezetéséről beszélgettem Brian Burchell professzorral a Klinikai Biokémiai Intézet igazgatójával, aki oroslárészt vállalt a program kidolgozásában és jelenleg a felsőbb éves hallgatók képzését koordinálja. Elmondása szerint a következő egyszerű alapelveket követték a reform során:

Dundee, Skócia negyedik legnagyobb városa
jelképe Scott kapitány sarkkutató hajója a Discovery

1. Közismert, hogy az orvoscépzés az egyik legköltségesebb oktatási forma. Azt is el kell fogadni azonban, hogy egy országban az élet minősége alapvetően függ az egészségügyi ellátás színvonalától, ezért az orvoscépzést kiemelten kell kezelni. Az orvostanhallgatók képzése nemcsak oktatási probléma, hanem összefügg az egészségügy helyzetével, ezért azt két forrásból az oktatási és egészségügyi tárca bevonásával finanszírozzák.

2. Természetesen az oktatás költségeit nem a két minisztérium, hanem végsősoron az adózó polgárok biztosítják, akik elvárják, hogy pénzükhöz színvonalas és betegközpontú ellátásban részesüljenek. Ennek előfeltétele a színvonalas és betegközpontú oktatás megvalósítása. Ez iránti igényüket a polgárok nemcsak általánosságban hangsúlyozzák, hanem szakértőkből (orvosokból) álló bizottságot hoztak létre, amely mindenki számára hozzáférhető írásos dokumentumban rögzítette a brit egészségüggyel és orvoscépzéssel kapcsolatos elvárásokat. Az ajánlások nem érintik az egyetemek autonómiáját, azonban

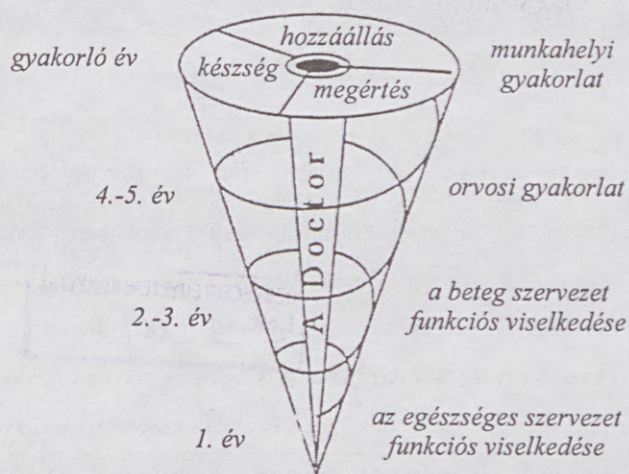
Az új Élettudományi épület

nyilvánvaló, hogy elsősorban azok az egyetemek számíthatnak pénzügyi támogatásra, amelyek az elvárásoknak a legmagasabb szinten igyekeznek eleget tenni.

3. Az ajánlások nemcsak az oktatás színvonalára és tartalmára vonatkoznak, hanem annak módszertanára is. A hallgatók szempontjából is legelőnyösebb módszerek tartják a kics csoportos, problémamegoldásra sarkalló (*problem based learning*), integrált oktatást. Az ideálisnak tekintett megoldás az, hogy a hallgatók 5-6 fős csoportokban dolgoznak egy-egy oktató segítségével. Az oktatók feladata a hallgatók többé-kevésbé önálló tanulásának irányítása úgy, hogy azok sokszor többet tanulnak egymástól, mint a tanároktól. Ez a módszer legalább olyan jó eredményre vezet, mint a hagyományos oktatási forma, és megvan az a két előnye, hogy a hallgatók élvezik a tanulást és végzés után is alkalmasak lesznek az önfelkészítésre.

4. Az oktatásban különösen nagy hangsúlyt helyeznek az orvosi gyakorlatra. Nemsokat ér az az orvos, aki elméletben kiválóan tudja, hogy mit kellene csinálnia, azonban a gyakorlatban nem tudja megvalósítani elképzeléseit. A gyakorlati oktatás során kevésbé hangsúlyozzák az egyébként is automatákkal végzett diagnosztikai eljárásokat, sokkal inkább a betegek kezelését helyezik előtérbe.

A Dundee-i oktatási spirál

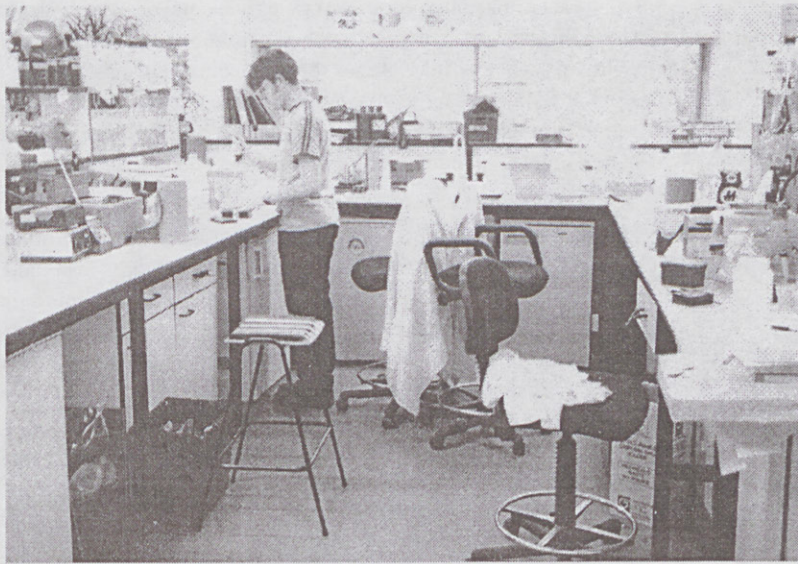
5. Külön gondot kell fordítani a betegek érdekeinek figyelembe vételére. A kezdő hallgatók számos beavatkozást műanyag modelleken végeznek el először. Gyakori a szimulációs oktatás, amikor az egyik hallgató vállalja magára a beteg szerepét. Mindennapos a komputeres szimuláció, amihez az egyetem színvonalas komputerközpontot hozott létre. Itt a hallgatók nemcsak a kereskedelmileg beszerezhető, hanem az egyetem oktatói által írt oktatási programokat használják. A szimulációt és betegbemutatást követően a léleken már felkészült hallgatókat engedik csak be a kórtermekbe. Ekkor is ügyvelnek arra, hogy a hallgatói létszám egy-egy kórtermekben "észrevehetetlen" legyen, azaz csak egy-két hallgató csatlakozik egy-egy orvosi csoporthoz. Ennek biztosítására kiterjedt oktatókórház hálózat áll az egyetem rendelkezésére.

Az új kezdeményezéssel, mind az oktatók, mind a hallgatók meg vannak elégedve. Az is szembetűnő, hogy az egyetem területén szinte folyamatos az építkezés és az újjáépítés, ami a gazdasági források egyik legmeggyőzőbb bizonyítéka. A fejlesztésekből következik, hogy az egyetemen (a többi egyetemekkel ellentétben) új álláslehetőségek nyílnak az oktatók és kutatók számára.

A korábbtól eltérő oktatási forma bevezetéséhez kedveztek a következő körülmények: (1) A Dundee-i Egyetem viszonylag új, nem rendelkezik erős oktatási hagyományokkal. (2) Az egyetemen az oktatói kar is viszonylag fiatal, az új módszerekre fogékony emberekből áll. (3) Végül a fejlesztések gazdasági háttérét sikerült az egyetemen biztosítani. Az integrált, mégis egységes szemléletű képzést úgy tudták megvalósítani, hogy az oktatás közvetlen irányítását kivonták a tanszékek hatásköréből. Egy-egy tantárgy felelőse több tanszék oktatóját kérheti fel az általa irányított kurzus megvalósítására. Természetesen a rendelkezésre álló pénzügyi keretek elosztása az aktuális oktatási terhek figyelembevételével történik.

Ph.D. hallgatói laboratórium

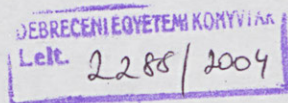
MRC kutatóegység az egyetemen

Azt is megtudtam, hogy az egyetemen több egymástól független oktatási rendszer működik. Például a fogorvosanhallgatók képzése a mai napig a hagyományos formákat követi. Ugyancsak eltérő az ápolói, valamint a biokémikus képzés szerkezete. A különféle oktatási formák különböző szervezeti keretek között zajlanak. Az orvosi fakultás feladata az orvostudományon kívül a fogorvos és a nővérképzés irányítása. Ez nem azt jelenti, hogy nem veszik igénybe a természettudományi fakultás oktatóinak közreműködését. Sőt, az első alapozó tanév oktatását elsősorban a természettudományi kar munkatársai végzik, és ezért az évért a Biokémiai Intézet egy megbízott oktatója, Dr. David A. Stansfield felelős.

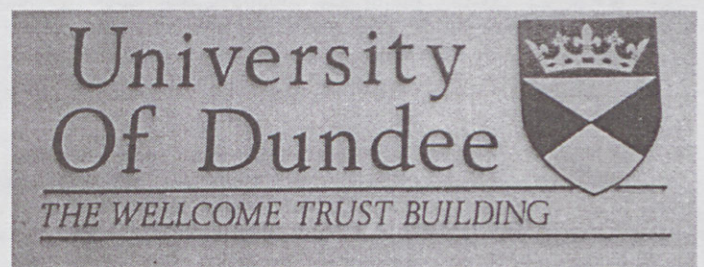
Mindenki számára világos, hogy egy, a magyarországinál kedvezőbb gazdasági és intellektuális környezetben a fenti fejlesztés könnyebben volt megvalósítható. Az sem biztos, hogy a dundee-i módszerek némelyikét, vagy az egész szisztémát át kellene venni; azonban mindenesetre érdemes odafigyelni a külföldi tapasztalatokra, és levonni belőlük a számunkra is felhasználható tanulságot.

Ezúton szeretnék köszönetet mondani Prof. Brian Burchellnek és Dr. David A. Stansfieldnek az értékes információkért, valamint a Tempus S-JEP-12071-97 programnak tanulmányutam támogatásáért.

Debrecen, 1998. május 27.

Dr. Dombrádi Viktor

kérdőjel a Debreceni Orvostudományi Egyetem lapja

felelős kiadó: Prof. Dr. Muszbek László

felelős szerkesztők: Harsányi Gergő, Borbás Viktor, Gergely Péter (petike@gizi.dote.hu)

szerkesztőség: Diákönkormányzat irodájában (4012, Debrecen, Nagyerdei krt. 98., II.

Kollégium T.:411-600/5220, fax:415-753)

e-mail: kerdojel@ofk.dote.hu

nyomtatja: Mozi-print kft. Debrecen

terjeszti: Szolgáltatási Osztály és a DÖK

olvassa: ???

k e r d ő j e l @ t i z e n k e t t e d i k . o l d a l

Nyári

Melléklet

I N T R O

A megszokottól eltérő módon most a melléklet elejére került a szerkesztői beköszöntő, aminek az az oka, hogy... inkább ne firtassuk.

A szerkesztőség szeretné közölni mindenkivel: **MOST NYÁR VAN** (kivéve a C vizsgásoknak, természetesen)!

Belátom, bár ennek a mondatnak információértéke mégoly csekély is, attól még feltétlenül igaznak tekintendő.

Ismét túlélünk egy vizsgaidőszakot, több-kevesebb sikerrel és megpróbáltatással, úgyhogy itt az ideje, hogy a zombikból ismét emberekké váljunk és bőrünk szép, egészséges mentőautó-színét felcseréljük valami sötétebbre (egész pontosan sötétzöldre gondoltam), amivel már nem néznek ki bennünket azokon a helyeken, ahol gyakorta megfordulunk (pszichiátriai rendelő várója, Vakondokok Országos Gyűlése, Szivárvány Egyesület, stb.), meg aztán fotoszintetizálnánk legalább, végromlásba döntve a telhetetlen menzás néniket.

Node félre a tréfát! Nekem itt most némi kedvet kellene csinálnom eme fantasztikus, szavakkal ki nem fejezhető mélységekbe merülő, kiváló és derék nyomdaterméknek, azonban Ön, Kedves Olvasó, jelen pillanatban praktikusán túl van az újság első felén, tehát dicsőítő tevékenységemet a maradék félre fogom korlátozni.

Mindjárt figyelmébe ajánlanám az impresszumot a tizenkettedik oldalon, melyből megtudható, hogy immáron **EMIL CÍMÜNK IS VAN**, melyre bármilyen cikket, észrevételt nyugodtan el lehet küldeni! (tehát befellegzett az "énfeladtamostánna hátnemérkezettmeg?" jellegű kifogásoknak, somailusnow!). Azon kedves háziszerezőinkhez, akik megtisztelték bizalmukkal és elküldték anyagaikat, kéréssel fordulok: megjelenésre szánt cikkeiket e-mailen vagy 3,5-ös mágneslemezen juttassák el hozzánk, a szerkesztési munkálatok megkönnyítése céljából.

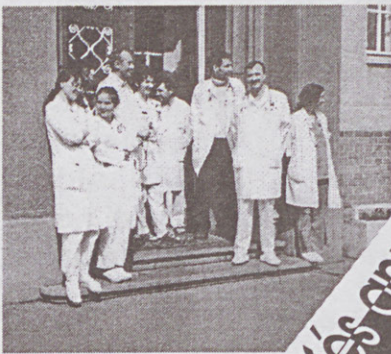
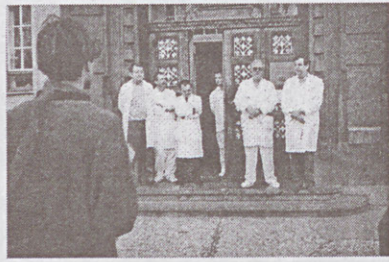
A továbbiakban lesz még: képek az idei ballagásról, ellenpontosva a 20 évvel ezelőttivel. Elelmes szerkesztőink megkaparintották néhány elhangzott nótá kefelevonatát, így ezeket is közöljük mindannyiunk épülésére. S mivel a kollégiumaink nemcsak lakó- és kiszolgáló egységek, oktatási központok, hanem igen vidám helyek is, álljon itt bizonyoságul néhány fotó a III. kóli 5. emeletének baráti összejöveteléről. Kiküldött tudósítónk megörökítette a Medikus Kupa érdekesítő eseményeit is. Eredményeinkre ismét büszkék lehetünk: igen jól éreztük magunkat. Az újság hátralévő oldalain olvashatók még: Rektor úr beszéde, az Egyetemi Tanácsülés lebilincselő anyaga, valamint egy cikk a Dundee-i Egyetemről Dombrádi Viktor professzor úr tollából.

Mindenkinek kellemes böngészgetést, sok napsütést és szájszögletben bujkáló pajkos mosolyt kíván a szerkesztőség nevében:

kishajó :-)

Melléklet?

'98

'78

ismét egy évfordulóval (és annak vérmes tagjával) szegényebb lett a DOTE, avagy ballagás régen és ma.

Melléklelet?

BALLAGÁSI NÓTÁK:

IGAZSÁGÜGY

Piros, piros, piros...

Piros, piros, piros, háromszor is piros,
piros bort az üvegbe.
Csinos csinos, csinos, háromszor is
csinos,
csinos lányt az ölemben.

Így megy évek óta én nálam a vizsga,
ötöst kap így minden szép medika.

Tilos, tilos tilos, háromszor is tilos,
Buris helyén parkolni.
Azt a kollégáját aki elfelejti, Buris
fogja boncolni.
Így dolgoznak szépen csendben,
békességben az intézet tisztelt orvosai.

IDEG, ELME

Jaj de jó...

Jaj de jó az ötös szigorlat,
főleg ha az ideggyógyászat.
Ilyet én nem kapok, s ha ezért zokogok,
tudom, sajnál majd a Csiba prof.

Seduxen, Morfin és Dolargan,
elmebajos skizofrén leszek tán.
Kivizsgál a Degrell prof.,
és kezelést is kapok,
a szomszédban a bezárt osztályon.

REKTORNAK

Van nekünk...

Van nekünk egy csuda jó fej főnökünk,
főnökünk
másodszor lett rektorunk Ő minékünk,
minékünk.
Gyakorlott Ő az akadályt jól veszi, jól
veszi,
Ezért aztán minden diák szereti,
kedveli.

UROLOGIA

Már minálunk babám...

Már minálunk babám,
már minálunk babám,
az jött a szokásba.

Nem vágják a hasat,
nem vágják a hasat,
keresztbe-hosszába.

Bemegy a Tóth prof. a műtőbe,
az Urológiára,
bedugja a csövet,
kiszedi a követ,
a Dormia - kosárba.

BIOLÓGIA, BIOFIZ., BIKÉM

Ha én rózsá volnék...

Ha én elsős volnék,
mindent megtanulnék.
Mindegyik vizsgára négyszer
felkészülnek.
Először az A-ra, másodszor a B-re,
aztán majd a C-re és az ismétlésre.

Ha én elsős volnék
shonnan sem lógnék.
Minden professzornak előre
köszönnék.
De már ötöd éven
akkor vagyok boldog,
hogyha fotómétert már álmodban sem
látok.

BŐR

Megismerni a kanászt..

Megismerni a bőrgyógyászt
vesiculájáról,
maculáról, papuláról, barna
májfoltjáról.

Hej élet, élet, betyárélet
a bőrbeteg élet,
talpig bekentek szurokkal,
már nem is remélek.

Ha a beteg szifilisztes,
gondolj a bajára,
kérdézd meg, hogy kitől kapta,
ne juss a sorsára.

Hej élet, élet, betyárélet,
ez a nemi élet,
de ha egyszer kikezelnek,
megint csak úgy eiek.

ANATÓMIA

Mama kérlek..

Gyuri, kérlek, meséld el nekem,
milyen volt az élet nélkülem ?
Gondoltál rám mikor azt tervezted el,
hogy ki lesz felsős és ki nem..

Laci, kérlek, azt mond meg nekem,
miért vágta meg az ereken?
Én azt hiszem, hogy azért mentem át,
mert elesíptem a Gézát.

Miklós, kérlek, meséld el nekem,
akartad-e azt, hogy így legyen ?
Én azt hiszem, hogy véletlen csupán,
hogy elkerültél azon a délután.

Miklós, látod, zavarban vagyok,
most megint egész másra gondolok.
Volt is talán, igen, volt ott valaki,
kit én helyettem rugtál ki.

SZEMÉSZET

Gólya, gólya

Beleszállt a légy a bal szemembe,
nagyon jól érezte magát benne.
El kellett, hogy menjék a szemészhez,
hogy nézzen be a szemem fenekébe.

Belenéztek a szemfenekembe,
hát a legyet nem találták benne.
Azóta is kezelésre járok,
fél szemmel nézem a világot.

PULMO

Eger városa...

Tüdőgyógyászok, tüdőgyógyászok,
kopogtatással már nem vizsgáltok,
kipi-kipi-kipp-kopp, itt kaverna ott lik,
aktív tébécésbe is belehoztok.

Nomenklatura vagy tiz kórforma,
előadta őket, a Pálkövi ma.
A hilusban árnyék, tüdőmezőben folt,
az is beteg lesz itt, aki nem volt.

GYERMEKGYÓGY.

Cifra palota...

Cifra palota zöld az ablaka,
jőjjön ki most Éva néni itt az évfolyam.

Kicsi vagyok én, majd megnövök én,
esztiendőre vagy kettőre orvos leszek
én.

SZÜLÉSZET

Hej halászok...

Hej szülészek szülészek,
mit tapint a kezetek?
Nem tapint az egyebet,
kerek gyerek feneket.

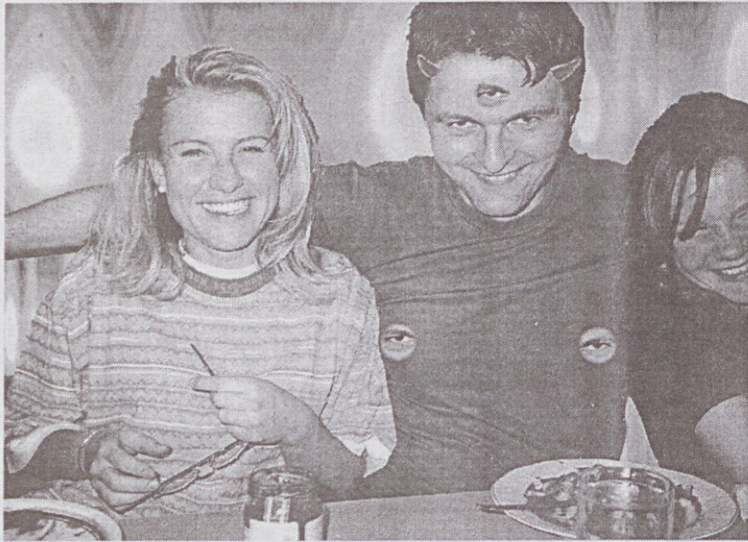
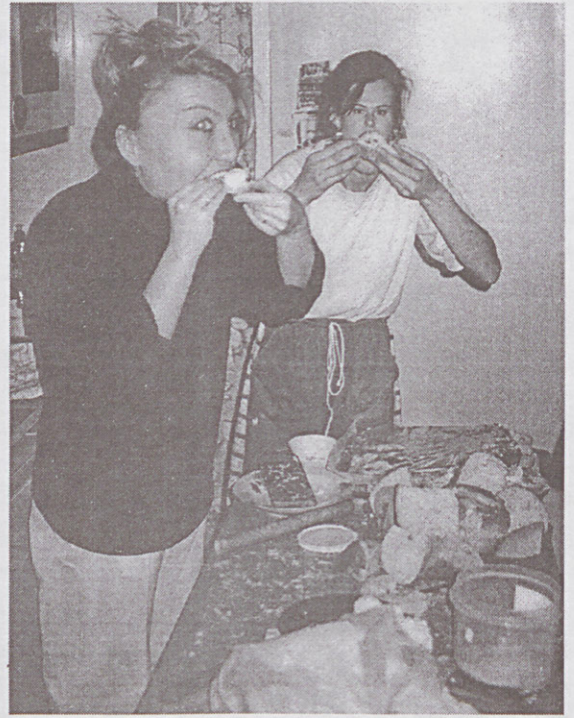
Hej csecsemők csecsemők,
bújjatok ki mielőbb,
magatoktól ha lehet,
mert a szülész fenyeget.

Ha nem jössz ki bemegyek,
kirángatlak tégedet,
placentával, zsinórral,
egy uterus darabbal.

Inkább akkor kijövök,
kezedbe nem kerülök,
Gonorrhéam nem adom,
szemcseppet utálok.

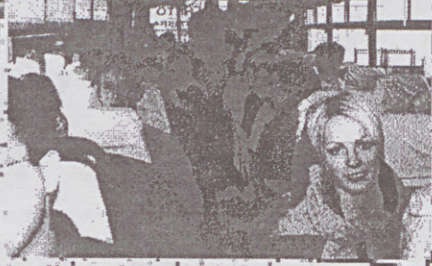
K
O
L
I
B
U
L
I

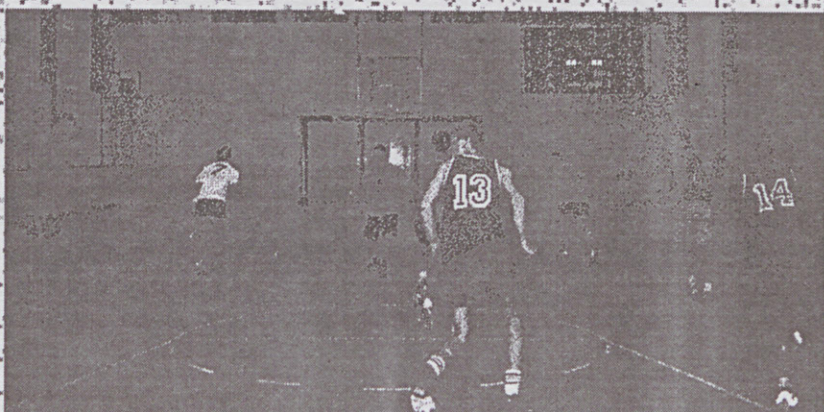
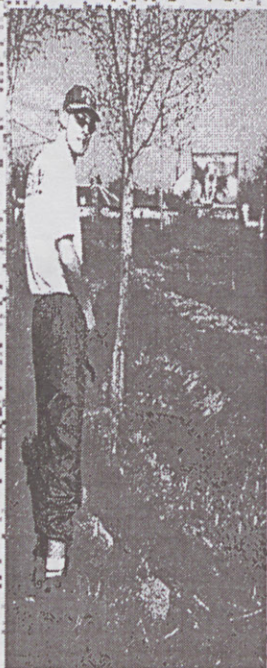
Melléklelet?

MEDIKUS KUPA 86.

DOTÉ

Melléklelet?

Melléklet?

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Magyar Orvostanhallgatók Egyesülete (HuMSIRC) és a budapesti TEORIX Kft. közösen, az utóbbi szponzorálásával 1998. május 10. napjával pályázatot ír ki

"Egészségügyi prevenció medikusszemmel" témakörben.

Előnyben részesülnek azok a pályamunkák, amelyek *nem* az AIDS és egyéb nemi úton terjedő betegségek megelőzésével foglalkoznak.

A pályamunka terjedelme min. 10, max. 30 oldal lehet, A/4-es oldalon, 24 sorral, soronként 60 leütéssel.

Beküldési határidő: 1998. szeptember 20.

Postacím: 4004 Debrecen, Móricz Zs. krt 22. Pf.: 4.

A pályázaton minden magyar orvostanhallgató részt vehet, kivéve az Egyesület vezetőségének és a bíráló bizottság tagjait. A pályázatot napilapban, az egyetemi lapokban és az Interneten is közzétesszük (<http://pons.sote.hu/humsirc>).

A pályázat jeligés, a nyertes pályázó személye csak a bíráló bizottság döntése után válik ismertté.

A pályázat I. helyezettjének díja művészi tárgy- és pénzjutalom 80.000.- Ft értékben, a II-III. helyezett pedig a HuMSIRC cseregyakorlatos pályázatának elbírálásakor plusz pontokban részesül.

A díj átadására a II. Magyar Orvostanhallgató Konferencián kerül sor Debrecenben, 1998. október 8-11. között.

A pályázattal kapcsolatban érdeklődni lehet a HuMIRC 52/411-600/4219-es számán, valamint az orvostudományi egyetemek HuMSIRC irodáiban.

Debrecen, 1998. Május 4.

Horváthné Hegedű Beatrix
TEORIX Kft.
ügyvezető igazgató

Juhász A. Gábor
HuMSIRC elnöke

Melléklet?

Dr. Muszbek László akadémikus, egyetemi tanár felszólalása a Népjóléti Minisztérium Fórumán

A Népjóléti Minisztérium 1998. március 4-én a Parlamentben egészségügyi fórumot tartott, amelyen az egészségügy valamennyi területének reprezentáns képviselői részt vettek.

A Fórumon felszólalt Egyetemünk rektora, Dr. Muszbek László akadémikus, egyetemi tanár is. A felszólalás több - közérdeklődésre számot tartó - egészség- és egyetempolitikai kérdést, valamint állásfoglalást tartalmaz, ezért azt a Kérdőjel hasábjain is indokoltnak tartjuk közzé adni.

"Tisztelt Miniszter Úr, Államtitkár Urak, Kedves Kollégák !

Egy tényszerűen restriktív gazdaságpolitika által meghatározott viszonyok között szinte természetesnek tűnik, hogy a jelentkező problémák megközelítése, mint ahogyan ezt a rendelkezésünkre bocsátott anyag is teszi, a finanszírozás oldaláról történik, s kevesebbet foglalkozunk az egészségügyet működtető humán forrás számos, nem pénzügyi oldalról megközelítendő kérdésével. Ugyanakkor azt hiszem, kevesen kétlik, hogy ennek a humán forrásnak alapvető szerepe van a problémák leküzdésében, áthidalásában, esetenként elodázásában, az esetleg adódó lehetőségek kihasználásában, az elmúlt néhány év tagadhatatlanul kedvezőtlen körülményei között, az egészségügy működőképességének a megőrzésében. Szintén nem lehet kétség afelől, hogy ennek a humán forrásnak a kitermelésében, karbantartásában, fejlesztésében alapvető szerepe van az egészségügyi felsőoktatási intézményeknek, az orvosi és egészségügyi tudományi egyetemeknek. Ilyen megközelítésben ezek az intézmények a letéteményesei az egészségügy jelenének és jövőjének, kielégítő működésük előfeltétele annak, hogy a magyar egészségügy egy, a mainál szebb jövőképe megvalósulhasson. A kérdés fontossága talán megengedhetővé teszi, hogy a rendelkezésemre álló néhány percet az egészségügyi felsőoktatást akutan fenyegető, olyan megoldandó kérdéseink szenteljem, amely a problémák kezelése nélkül a padlóra küldheti ezt a még működő, sőt a nehézségek ellenére nyugodtan kijelenthetem, feladatait jól, színvonalasan teljesítő intézményrendszert. Az orvostudományi egyetemek feladata - és ez megkülönbözteti őket szinte valamennyi felsőoktatási intézménytől - hármas. Először: ma már valamennyien az egészségügyi felsőoktatás teljes vertikumát átfogó oktatási rendszert működtetnek, azaz vállukon nyugszik a minőségi egészségügyi szakemberképzés teljes felelőssége.

Másodszor: 6000 ágyat meghaladó fekvőbeteg-ellátó kapacitásuk és az általuk működtetett, kiterjedt járóbeteg-ellátórendszer a magyar egészségügy esszenciális része, mely önkormányzati feladatoktól kezdve a progresszív betegellátás csúcseit jelentő számos kihívásnak meg kell feleljen.

Végül, de nem utolsósorban az orvostudományi alap, klinikai és népegészségügyi kutatások, melyek egyébként a magyar tudományosság sikerágazatai, szinte kizárólagos letéteményesei. Az ehhez kapcsolódó adaptív, a fejlett technikát meghonosító tevékenységük nélkülözhetetlen a hazai egészségügy fejlesztése szempontjából. Ha az orvostudományi egyetemek ilyen fontos szereplői a magyar egészségügynek, hadd tegyem fel a szinte költői kérdést: okos dolog volt-e az 1993-as felsőoktatási törvény során az egészségügyi ellátásért felelős népjóléti tárca felügyelete alól kivonni ezeket az intézményeket, s a felsőoktatási törvény 1996-os módosítása során ezt az akkora már kiderült rossz helyzetet konzerválni? Okos dolog-e az a magyar egészségügy szempontjából, hogy az egészségügyért felelős tárca gyakorlatilag kiszorult a képzési követelmények, az egyes szakokra felveendő létszám, az egyes szakok normatív finanszírozásának meghatározásából, és a sort még nagyon hosszan lehetne folytatni. De ha már nem így történt, nem kellett volna-e egyazon törvényben a Népjóléti Minisztérium egészségügyi felsőoktatással kapcsolatos jogosítványait, feladatait és kötelességeit egyértelműen definiálni? Nyílt titok, hogy 1993-ban a Művelődési és Közoktatási Minisztérium nem volt felkészülve az orvostudományi egyetemek befogadására. Sajnos ez a helyzet azóta sem javult, mind a szakértelem, mind az empátia hiányzik ahhoz, hogy megértsék és kezelni tudják az orvosképzés és az egészségügyi felsőoktatás, illetve e

felsőoktatás intézményrendszerének speciális problémáit. Igen komoly működési zavarokat okoz elsősorban az egyetemek betegellátó munkájában, hogy - bármennyire is hihetetlen, de így van - a betegellátás területén nincs definiálva ezen egyetemek fenntartója, főhatósága. Az oktatás szempontjából fenntartó felügyelő MKM természetesen nem vállalja fel a betegellátást szolgáló műszerpótlást vagy épület karbantartást, a Népjóléti Minisztérium ugyan segít valamit, de ez elvileg nem lenne kötelessége. Ez eredményezi azt a megengedhetlenül, szinte nevetséges helyzetet, hogy például a Debreceni Orvostudományi Egyetemen 1998-ra a betegellátást szolgáló épület és műszer felújításra mindössze a Népjóléti Minisztériumtól kapott 20 millió forint áll rendelkezésre. További működési zavarokat okoz a betegellátás és az oktatás forrásainak költségvetési szinten történő összekeverése. Jóllehet, az elkülönített kezelésről a felsőoktatási törvény intézkedik, a költségvetés készítés szabályai egységes struktúrában hozzák, mint saját bevételt az OEP-től származó térítéseket is. Ez lehetővé teszi az MKM pénzügyi szakemberei részére, hogy oktatási, működési költségeket, például a felsőoktatási béremelést saját, azaz OEP bevételre tervezzenek. A sort tovább lehetne folytatni. Az orvostudományi egyetemek működőképességét fenyegető, hangsúlyozom, anyagi erőforrások igénybevétele nélkül megoldható problémák sürgős rendezésére lenne szükség. E célból a két érintett minisztérium és az egyetemek képviselőiből létre kellene hozni egy bizottságot, mely a kormány számára kidolgoz egy, az orvosegyetemek zavartalan működését és konszolidált fejlődését biztosító javaslatot.

A fenti problémakör mellett még két, az orvosegyetemeket különösen, de nemcsak az orvosegyetemeket érintő, szintén megoldásra váró problémát említenék. A már említett műszer-amortizáció pótlás fedezetének a megteremtésére és a finanszírozási rendszerbe történő beépítése elodázhatatlan. Feléltük tartalékainkat, a pályázati rendszer erre nem alkalmas. Ha nem találunk megoldást, az egészségügyi rendszer veszélybe kerülhet. A finanszírozási rendszerünk nem díjazza a progresszív ellátást, nem elsősorban azért, mert nem alkalmaz pozitív diszkriminációt, hanem azért, mert az ellátás magasabb szintjén megjelenő esetek, illetve diagnosztikai és terápiás eljárások sorra aludtotáltak. Úgy gondoljuk, elég tapasztalat gyűlt fel mind a fekvő-, mind a járóbetegellátás finanszírozásának szisztematikus, objektív felülvizsgálatához. Végezetül: 1993 óta várjuk a szakorvosképzést, a felsőoktatási törvénnyel és mellesleg az európai egyetemek Magna Chartájával is összhangba hozó népjóléti miniszteri rendelet kiadását. Úgy érezzük, ez a kérdés nem halasztható tovább. Bírjuk, és számon is tartjuk Miniszter Úr ígéretét, mely szerint e rendelet még ebben a kormányzati ciklusban elkészül. Az orvosi és egészségügyi tudományi egyetemek által végzett és koordinált modern szakorvosképzés csak rezidensi rendszerben, akkreditált gyakorlóhelyeken történhet. A rezidensi rendszer bevezetése pénzbe kerül. Számításaink szerint a jelenleg rendelkezésre álló keret 2,5 milliárd forinttal való megnövekedése biztosítaná a feltételeket. Hadd hívjam fel ezzel kapcsolatban Miniszter úr figyelmét arra, hogy az idei költségvetés a művelődési és oktatási kormányzat fejezetében 3,5 milliárd forintot allokált a jelenleg még nem működő tanárszakképzésre. Talán egy jól működő, európai igényű szakorvosképzés is megér 2,5 milliárd forintot."

A hozzászólás megjelent a felszólalókkal egyeztetett, szerkesztett változatban a Népjóléti Minisztérium "Talponmaradás és változás" című kiadványában.

Melléklet?